

14. lecke

A bélyegek hátoldala

Korábban már tárgyaltuk, hogy a bélyegek hátoldala valamilyen ragasztóval (természetes, szintetikus) van bevonva, hogy könnyen felragasztható legyen a postai küldeményre. Ezt nevezik gumizásnak, enyvezésnek stb. Előfordul azonban, hogy a ragasztón kívül más is kerül a bélyegek hátára. Ezt történhet véletlenül is, de számos esetben szándékosan is nyomtatnak különböző feliratokat a bélyegek hátoldalára. A legtöbb esetben valamilyen nyomdai technológiai hiba az oka annak, hogy a bélyeg „hátrára” valami nyomtatásra kerül. A hátoldalra került ábrák az eredeti ábrák tükörképei, így ezeket összefoglaló néven tükörnyomatoknak nevezzük.

Kréta 1905. György királyról kiadott bélyeg, ill. a tükörnyomata¹

Tükörkép³

Bélyegek felülnyomatának tükörnyomatai²

¹ Forrás: saját anyag

² Forrás: saját anyag

³ Forrás:
http://fuel.radak.org/cpg/albums/userpics/10074/thumb_t%FCk%F6rk%E9p.jpg

Előfordulnak olyan bélyegek is, amelyeknek mindkét oldalára rányomtatták a bélyegképet (pl. az 1955-ös „Munka” sorozat 1 Ft, 1,70 Ft és 4 Ft-os értékei, vagy az 1963-as „Közlekedés” sorozat 2 Ft-os értéke), aminek az az oka, hogy a bélyegívet mindkét oldalával behelyezték a nyomógépbe. Mint említettük, nem csak véletlenül, hanem szándékosan is kerülhet ábra a bélyeg hátuljára.

Az első forgalomba is került hátoldali nyomattal ellátott bélyeget 1861-ben [Görögországban](#) adták ki, amely bélyegeken kettős vonallal számok szerepeltek a névértéket jelezve. Magyarországon 1925-ben a „Sport (I.)” sorozat bélyegeinek hátoldalára fekete színnel a következőt nyomtatták: „A 100 százalékos felár testnevelési célokra fordítatik.” (Az ábrát lásd előző lecke.)

1966-tól kezdődően a magyar posta a bélyegautomaták részére gyártott tekercsbélyegek minden ötödik bélyegének hátoldalára fekete színű ellenőrző számot nyomtatott. Ezek fő funkciója a bélyegek fogyásának a figyelemmel kísérése volt.

Tekercsbélyegek hátoldala ellenőrző számokkal⁴

1984-ben a bélyegek hátoldala (is) a [kriminalisztika](#) céljait is szolgálta. A budapesti [Szépművészeti Múzeumból](#) 7 db páratlan értékű festményt loptak el. A nyomozást megkönnyítendő, a magyar posta „A Szépművészeti Múzeum ellopott kincsei” elnevezésű blokkot tervezett kiadni, benne a hét festmény ábrázoló bélyeggel, a hátoldalára pedig minden festmény készítőjének nevét és a kép címét tervezték nyomtatni.

A blokk⁵

Kriminalisztika: más néven bűnügyi nyomozástan, a kriminológia gyakorlati ága. A bűncselekmény elkövetésének eszközeivel, felderítésének lehetséges módszereivel foglalkozó tudomány. A bűnfelderítés tudománya, feladata a bűncselekmények és bűnelkövetők felderítése, a bűnelkövetési körülményekkel kapcsolatos bizonyítások végrehajtása.

⁴ Forrás: saját anyag

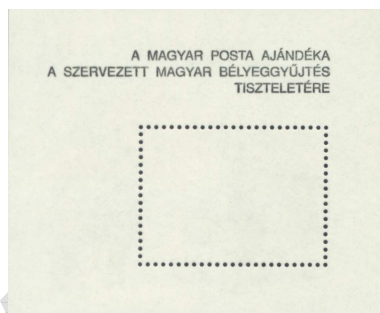
⁵ Forrás: saját anyag

A rendőrség lelkiismeretes munkájának köszönhetően, a képek hamarabb megkerültek, mint ahogy a blokk elkészült volna, ezért a hátoldalra felkerült még „A Szépművészeti Múzeum megkerült kincsei” felirat is.

A blokk hátoldala⁶

A rendszerváltás előtt a Magyar Posta gyakran adott ki ajándék bélyegeket, amit a bélyegek hátoldalára fel is nyomtattak.

Néhány ajándék blokk, illetve bélyeg hátoldala⁷

Raffaello⁸

Tiepolo⁹

Tintoretto¹⁰

Giorgione¹¹

⁶ Forrás: saját anyag

⁷ Forrás: saját anyag

⁸ Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Raffaello_Sanzio

⁹ Forrás: <http://www.berze-nagy.sulinet.hu/stilus/rokoko/tiepolo.htm>

¹⁰ Forrás: <http://www.nndb.com/people/677/000084425/tintoretto-4-sized.jpg>

¹¹ Forrás: <http://www.nndb.com/people/811/000084559/giorgione-1-sized.jpg>